Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Luixita Gorostola Iribar

Zumaia, Gipuzkoa
(1925-2020)

Aurkibidea

Biografia

San Telmo kalean jaioa. Ama getariarra eta aita zumaiarra zituen. Gaztetan, Getariara oinez joan ohi zen despeskara eta antxoei burua kentze lanetara, baita Aizarnazabaleraino ere malutetara. Geroago, 'Amaia' hotelean ere ibili zen zerbitzari. Hoteleko bezero batzuek eskainita, Parisera joan zen neskame, eta han ezagutu zuen senarra. 18 urte egin zituen bertan. Bere lagun Sabina Romatet-ekin batera egin zitzaion elkarrizketa.

Zintak

ZUM-096

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Goiria Mendiolea, Nerea - Odria, Haizea
- **Data**: 2011-10-11
- **Iraupena**: 61 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

ZUM-097

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Goiria Mendiolea, Nerea - Odria, Haizea
- **Data**: 2011-10-11
- **Iraupena**: 34 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Sabinaren ezkon-bidaia

- **Erref**: ZUM-097/002
- **Iraupena**: 0:02:35. **Hasi**: 00:01:00. **Bukatu**: 00:03:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Sabinak bere ezkon-bidaiaren nondik-norakoak kontatzen ditu. Donostian egon ziren hotelean. Errenteriara bazkaltzera. Gero izebarenera, Tolosara. Handik Bilbora. Eta buelta Zumaiara.

2. Ezkontzako diruarekin jangelako altzariak erosi

- **Erref**: ZUM-097/003
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 00:03:35. **Bukatu**: 00:04:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak

Laburpena:
Orduan ezkontzearren dirua ematen zutela Donostian jakin zuen Sabinaren senarrak eta hura jasotzera joan ziren. Diru harekin jangelako altzariak erosi omen zituzten Azpeitian. Eta hotelean lan eginda irabazitako azken soldatarekin, berriz, logelakoak.

3. Lehengo arropak, sasoian sasoikoak

- **Erref**: ZUM-097/007
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:09:25. **Bukatu**: 00:11:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Lehengo arropak. Sasoian sasoikoa janzten zen. San Telmoetan tergalezko batak. Egunik handiena jaunartze txikia egiten zen eguna.

4. Sabinak jaunartze bakarra, bost urte eta erdirekin

- **Erref**: ZUM-097/008
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:11:05. **Bukatu**: 00:12:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Bi jaunartze egiten ziren lehen, handia eta txikia. Sabinak bakarra egin zuen eta bost urte eta erdirekin, gainera. Nolako soinekoa eraman zuen. Jaunartze handia ez zuen egin.

5. Ezkontzako jantzia

- **Erref**: ZUM-097/011
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:14:26. **Bukatu**: 00:15:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Arroparik ez zuten josten etxean normalean, josita erosten zuten. Sabinak

ezkontzako soinekoa nork josi zion eta nolakoa zen azaltzen du. Beste batzuk zuriz ezkontzen ziren.

6. Eskolarako abarketak; jantziago joateko, zapatak

- **Erref**: ZUM-097/012
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:15:38. **Bukatu**: 00:17:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Orduko oinetakoak. Eskolarako abarketak erabiltzen zituzten. Jantziago joateko, zapatak. Sabinak "topolinoak" erabiltzen omen zituen asko. Astean zehar eta asteburuetan janzkera desberdina izaten zen; asteburu edo jaietan dotoreago.

7. "Komeriak" ikustera joaterik ez

- **Erref**: ZUM-097/018
- **Iraupena**: 0:00:40. **Hasi**: 00:21:30. **Bukatu**: 00:22:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Herrian "komeriak" (komediak) egoten ziren kalean, eta jendea aulkiak hartuta joaten zen ikustera. Beraiei ez zieten uzten. Luisitari amak esaten zion ohean egingo zituela "komeriak".

8. Arruatik Zumaiara zinea ikustera

- **Erref**: ZUM-097/019
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:22:10. **Bukatu**: 00:24:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Luisitari ez zitzaion gustatzen zinera joatea. Sabina, berriz, gustura joaten zen. Bi zine zeuden Zumaian. Hurrengo igandeko pelikula iragartzerakoan "será éxito apoteósico" esaten omen zuten, eta beraiek tutik ulertu ez. Arroatik oinez etortzen zen jendea zinea ikustearren.

9. Hasieran pelikula mutuak zinean

- **Erref**: ZUM-097/020
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:24:05. **Bukatu**: 00:25:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Pelikula mutuak ikusten zituzten hasieran. Gerora izaten ziren pelikula pikanteagoak ere. Sabinak gogoan du behin apaizak pulpitutik jardun zuela igandeko pelikulari buruz. Zinean beheko aldea eta "gallineroa" egoten ziren.

10. Herriko gune "arriskutsua"

- **Erref**: ZUM-097/021
- **Iraupena**: 0:00:40. **Hasi**: 00:25:20. **Bukatu**: 00:26:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Erribera kalean ibiltzen ziren paseatzen. Ez ziren gorantz igotzen, gune "arriskutsua" zelako. Inguru ilun samarra zen eta eskua sartzeko aukera gehiago egoten omen zen. Garai hartan emakumerik ez zen bakarrik sartzen tabernan.

11. Karameleroa eta barkilleroa

- **Erref**: ZUM-097/022
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:26:00. **Bukatu**: 00:28:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:
Dirurik ez zuten izaten. Kalez kale ibiltzen ziren saltzaileak. Karameleroak "pirulí de la Habana" esan eta gozokiak saltzen zituen. Barkilleroak, berriz, barkilloak. Garai txarrekoak direla diote; orduko bizimodua guztiz ezberdina zen.

12. Hilean hogei pezeta neskame lanetan

- **Erref**: ZUM-097/023
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:28:28. **Bukatu**: 00:29:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Lanbideak » Neskameak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Lehen ez zegoen ez gizarte segurantzarik eta ez alarguntasunik. Sabina Bilbon egon zen neskame ezkondu aurretik. Hilean hogei pezeta irabazten omen zituen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-20

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com